

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 267/2013-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej JUDr. B. M., advokát, spol. s r. o., N., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob/356/2010-277 z 24. februára 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., o d m i e t a ako podanú oneskorene.

,

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2012 doručená sťažnosť v znení jej opravy vykonanej podaním z 26. júna 2012 obchodnej spoločnosti S., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľ'ka“), zastúpenej JUDr. B. M., advokát, spol. s r. o., N., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob/356/2010-277 z 24. februára 2011.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla skutkové a právne okolnosti týkajúce sa súdneho sporu, ktorý vznikol medzi ňou ako žalovanou a obchodnou spoločnosťou C., s. r. o., B., vystupujúcou v procesnom postavení žalobkyne (ďalej len „žalobkyňa“).

Skutkový a právny stav, ktorý bol príčinou podania sťažnosti ústavnému súdu, je v sťažnosti popísaný od podania žaloby Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) až po upovedomenie sťažovateľky Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Sťažovateľka v sťažnosti uvádza chronológiu úkonov a na to nadväzujúcich rozhodnutí a upovedomení uskutočnených v predmetnej veci, spolu s vymedzením ich obsahu.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobkyňa sa na okresnom súde domáhala proti sťažovateľke (žalovanej) žalobou doručenu okresnému súdu 20. augusta 2007 v zmysle jej poslednej zmeny zo 7. mája 2010 určenia, že žalobkyňa je akcionárkou sťažovateľky (žalovanej), a to s účinkami voči sťažovateľke (žalovanej) nepretržite od 28. júla 2004 ku dňu vydania rozsudku, pričom podiel akcionárskych práv žalobkyne predstavuje 11,47 % podiel žalobkyne na základnom imaní sťažovateľky (žalovanej). Ďalej sa žalobkyňa domáhala, aby okresný súd uložil sťažovateľke (žalovanej) povinnosť dať pokyn Centrálnemu depozitáru cenných papierov Slovenskej republiky, a. s., na zápis žalobkyne do zoznamu akcionárov sťažovateľky (žalovanej), ktorý je vedený Centrálnym depozitárom cenných papierov Slovenskej republiky, a. s., a to namiesto akcionára Z. a. s. N.

Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 26 Cb/126/07 zo 7. mája 2010 (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu“) tak, že určil, že žalobkyňa je akcionárkou sťažovateľky (žalovanej), zároveň uložil sťažovateľke (žalovanej) povinnosť dať pokyn

Centrálnemu depozitáru cenných papierov Slovenskej republiky, a. s., na zápis žalobkyne do zoznamu akcionárov sťažovateľky (žalovanej) do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že sťažovateľku (žalovanú) zaviazal na ich náhradu žalobkyni.

Krajský súd na základe odvolania sťažovateľky (žalovanej) rozsudkom sp. zn. 1 Cob/356/2010 z 24. februára 2011 (ďalej len „rozhodnutie krajského súdu“) rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 21. apríla 2011.

Sťažovateľka následne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu podala generálnej prokuratúre dva podnety [pôvodný z 27. februára 2012 doručený generálnej prokuratúre 1. marca 2012 (ďalej len „pôvodný podnet“), opakovaný z 30. marca 2012 doručený generálnej prokuratúre 3. apríla 2012 (ďalej len „opakovaný podnet“)], ktorými žiadala, aby generálny prokurátor podal proti rozhodnutiu krajského súdu, ako aj rozhodnutiu okresného súdu mimoriadne dovolanie. Pôvodný podnet na podanie mimoriadneho dovolania z poverenia generálneho prokurátora Krajská prokuratúra v B. (ďalej len „krajská prokuratúra“) odložila, pretože podľa jej názoru „... *nie je možné rozhodnutia súdov považovať za nezákonné, preto nie je ani dôvod pre postup podľa § 243e OSP...*“. Krajská prokuratúra upovedomila sťažovateľku o spôsobe vybavenia pôvodného podnetu prípisom z 22. marca 2012. Predmetný prípis krajskej prokuratúry bol sťažovateľke prostredníctvom právneho zástupcu doručený 28. marca 2012.

Opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálna prokuratúra odložila prípisom z 10. apríla 2012 bez prijatia opatrenia. Vo vzťahu k sťažovateľke tento postup odôvodnila tým, že „*Označenými rozsudkami súdy určili, že žalobca je akcionárom žalovaného. Bez ohľadu na vecnú správnosť alebo nesprávnosť takéhoto rozhodnutia, akciová spoločnosť (žalovaný) nemôže byť uvedeným výrokom dotknutá na svojich právach. Akciová spoločnosť (v okolnostiach daného prípadu) nemôže ovplyvniť, ktoré osoby sa stanú jej akcionármi. Z hľadiska práv a povinností akciovej spoločnosti je irelevantné, ktoré konkrétne osoby sú majiteľmi akcií spoločnosti. Možno uzavrieť, že na podaní*

mimoriadneho dovolania, ak by aj rozhodnutie súdu bolo nezákonné, nie je daná potreba ochrany práv žalovaného.“. V tejto súvislosti generálna prokuratúra upovedomila sťažovateľku o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu prípisom z 10. apríla 2012. Predmetný prípis generálnej prokuratúry bol sťažovateľke prostredníctvom právneho zástupcu doručený 17. apríla 2012.

Sťažovateľka sa na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa, spoločnosti S., a. s., podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1Cob 356/2010 zo dňa 24. 02. 2011 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1Cob 356/2010 zo dňa 24. 02. 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Bratislava je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na účet jeho právneho zástupcu JUDr. B. M., advokát, spol. s r. o. so sídlom v N. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z listinných dôkazných prostriedkov, ktoré k nej sťažovateľka pripojila, vyplýva, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 21. apríla 2011. Uvedené konkrétne vyplýva jednak z tvrdenia sťažovateľky, jednak z doložky právoplatnosti a vykonateľnosti vyznačenej na napadnutom rozhodnutí krajského súdu.

Sťažovateľka doručila ústavnému súdu sťažnosť prostredníctvom telefaxu 18. júna 2012, sťažnosť bola 18. júna 2012 zároveň zaslaná na poštovú prepravu a poštovým doručovateľom doručená ústavnému súdu 20. júna 2012. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po

uplynutí zákonem ustanovenej lehoty neumožňuje § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (m. m. IV. ÚS 14/03, IV. ÚS 338/08), prípadne túto lehotu predĺžiť.

Sťažovateľka v sťažnosti odôvodnila zachovanie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde tým, že v súlade s ustanovením § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde „... využil všetky možné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie bol sťažovateľ oprávnený, a s prihliadnutím na posledné oznámenie stanoviska k jeho opakovanému podnetu adresovanému GP SR, ktoré mu bolo (k rukám jeho právneho zástupcu) oznámené dňa 17. 04. 2012, uvádza, že na podanie tejto ústavnej sťažnosti je zákonom stanovené lehota zachovaná“.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka považuje podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom za účinný právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavnému súdu.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (m. m. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, IV. ÚS 139/04). Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Ústavný súd v tejto súvislosti ďalej poukazuje na svoju doterajšiu stabilizovanú judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi (§ 243e a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov) nemožno z hľadiska § 53 ods. 1 zákona

o ústavnom súde považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) úspešného podania sťažnosti ústavnému súdu, a preto na jeho podanie nie je z hľadiska posudzovania zachovania uvedenej lehoty podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde možné prihliadať (m. m. I. ÚS 134/03, III. ÚS 272/05, IV. ÚS 8/06).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že mimoriadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ nemôže uplatniť osobne a s ktorým sa ako právny účinok nespája priame odstránenie namietaného porušenia základného práva alebo slobody, nemá povahu účinného právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, teda takého právneho prostriedku, ktorý musí sťažovateľ vyčerpať skôr, ako sa v konaní pred ústavným súdom môže uchádzať o ochranu svojich práv podľa čl. 127 ústavy (m. m. II. ÚS 34/99, III. ÚS 146/03, III. ÚS 11/04). Podanie podnetu, prípadne opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nemožno preto považovať za využitie účinného prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sa v súvislosti s uvedeným nestotožňuje s tvrdením sťažovateľky, ktorá vychádza z nesprávneho právneho názoru, že lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy jej začala plynúť až okamihom, keď bola upovedomená generálnou prokuratúrou o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu. Podanie podnetu, prípadne opakovaného podnetu generálnej prokuratúre na podanie mimoriadneho dovolania a ani prípadné upovedomenie o spôsobe vybavenia podnetu vrátane opakovaného podnetu, ktorým je takýto podnet zo strany orgánov prokuratúry odložený, nie je právne významné na zachovanie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý právoplatne rozhodol v sťažovateľkinej veci, a nie je ani postupom (resp. opravným prostriedkom), ktorý možno považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, resp. má predchádzať podaniu sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy (m. m. I. ÚS 147/2010).

Z uvedeného potom vyplýva, že pre posúdenie otázky zachovania lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy nie je v danej veci rozhodujúce, kedy bolo sťažovateľke doručené upovedomenie o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania (17. apríla 2012), ale deň, kedy napadnuté rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť (21. apríla 2011).

Keďže rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 21. apríla 2011, sťažovateľka podala proti rozhodnutiu krajského súdu sťažnosť až 18. júna 2012, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka sa ústavnej ochrany označeného základného práva, k porušeniu ktorého podľa nej malo dôjsť sťažnosťou napadnutým rozhodnutím krajského súdu, domáhala až po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie splnené neboli, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2013